

Årsskrift 2023

BORNHOLMS
HØJSKOLE

Bornholms Højskole

Årsskrift 2023

Udgiver: Bornholms Højskoles Støtteforening, marts 2024

Redaktion: Forstander Solveig Thorborg

Foto: Side 27-28 Stillbilleder, Esben Blåkilde

Layout: hito.dk

Tak til de fastansatte medarbejdere der stoppede i 2023

Tak til Bjarne Ipsen, som gjorde en stor indsats som skolens pedel i tre arbejdsomme år. Tak til Susanne Søllund, der inspirerede med sin undervisning i keramikken og indrettede skolens nuværende tekstillokale. Tak til Morten Palsby, der var rigtig god i vores køkken. Tak til Michael Holm der tjente højskolen under 7 forstandere i 21 år.

Indhold

Året der gik	Formandens forord	4
	Året der gik	5
Højskolens 130-års jubilæum	Formandens tale til højskolens jubilæum	9
	Tre forstandere fortæller	11
	Højskolen før og nu i perioden 1999-2023	12
	Indvielse af aktivt fungerende udstilling	14
Tema: Højskole for jorden	Jordforbindelse, fra valgfag til hovedfag	16
	Interview med Jonathan Duvier, læreren på Jordforbindelse	17
	Den Økologiske Højskole i Grzybów, Polen	18
Årets kurser 2023	Fakta og betragtninger om kurserne i 2023	20
	Højdepunkter	22
Vores højskole	Påsketale	25
	Derfor tog jeg på højskole	27
	Jeg skulle egentligt ikke på højskole	28
For altid vores højskole - dit bidrag	Gammelev weekend	30
	Skolekredsen: En opfordring til dig, der holder af højskolen	31
	Medarbejdere 2023	32

Året der gik

Årsskrift for Bornholms Højskole 2023

Formandens forord

Steen Colberg Jensen

Kære læsere

Det er med stor glæde og stolthed, at jeg byder jer velkommen til Bornholms Højskoles årsskrift for 2023. Dette skrift er en fejring af vores fælles rejse gennem året, en tid hvor vi har delt oplevelser, viden og skabt varige minder sammen.

Bornholms Højskole er et fællesskab, der bygger på engagement, kreativitet og læring. Årsskriftet er et vidnesbyrd om vores fælles indsats og dedikation til at skabe et inspirerende læringsmiljø. I løbet af det forgangne år har vi oplevet vækst og udvikling, både personligt og som institution. Vi har sammen skabt et miljø, hvor nysgerrighed og åbenhed trives, og hvor hver enkelt studerende og medarbejder er en værdifuld del af vores fællesskab.

I årsskriftet finder I fortællinger, billeder og refleksioner, der afspejler mangfoldigheden

af vores højskoleliv. Det er min forhåbning, at I vil nyde at blive mindet om de øjeblikke, der har formet os som en sammentømret enhed. Samtidig håber jeg, at årsskriftet vil inspirere til refleksion og dialog, så vi fortsat kan stræbe efter det bedste for vores højskole.

Jeg vil gerne udtrykke min taknemmelighed overfor alle, der har bidraget til dette årsskrift, og dermed har dedikeret deres tid og energi. Jeres indsats afspejler den ånd, der kendetegner Bornholms Højskole, og jeg er taknemmelig for at have jer med på denne rejse.

Lad os fortsætte med at styrke vores fællesskab, inspirere hinanden og skabe en fremtid fyldt med læring, vækst og positive minder.

Bornholms Højskoles bestyrelse fra venstre: Birger Nissen, Jesper Lindstrøm Larsen, Steen Colberg Jensen, Anita Bay Bundegaard, Jens Peter Koefoed, Tine Nygaard, Kim Kock-Hansen. Maibritt Jönsson var forhindret på dagen.

Året, der gik

Solveig Thorborg, forstander

Ved årets afslutning er det tid at spole tilbage. Tilbage gennem 52 ugers uafbrudt aktivitet på Bornholms Højskole...

... Tilbage til januar 2023, hvor forårets elevhold kom allerede den 2. januar, nytårsfest-trætte men boblende ind ad skolens glasdøre. Oplevelsen af denne livlighed ved holdet varede ved, lige til de 54 elever stoppede efter Folkemødet i juni.

Hvert elevhold på de lange ophold skriver et manifest med ord eller sætninger, der udtrykker en intention, som de enes om for netop deres højskoleophold. "Utæmmet frihed" var et af ordene i forårets manifest, og det holdt ganske godt opholdet igennem. Dog med "frihed under ansvar", som Grundtvig sagde, for de unge var også meget ansvarlige.

Dette elevhold var det første, der havde Jordforbindelse som A-fag. De færdigbyggede bålhytten, hvilket fejredes med Åbent hus, varm bålmad og korets optræden. Koret var særligt på dette hold, hvor deres sange steg til hidtil ukendte højder for vores skole. Koret sang i Aakirke og på Folkemødet adskillige gange.

Med forårsholdet fik vi etableret en sommerfuglehave ved Michael Stoltzes og Thomas Guldbæks kyndige og generøse vejledning af vores Jordforbindelseshold. Midlerne til haven kom fra kursisternes opfindsomhed på sommerkurset "Kunstuger" i 2022. De havde med en intern auktion af deres fine ting, fremstillet i skolens værksteder, samlet mere en 3.000 kr. sammen til sommerfuglehaven.

AFTRYK

For andet år i træk kuraterede vi en udstilling af kunstnere på Bornholm. I år med titlen AFTRYK. I værker af tre bornholmske kunstnere undersøgte vi betydningen af vores aftryk i livet; i vores intimsfære og på miljøet. Hvordan sætter livet spor i os? Og hvordan ser vores køkken ud, når vi er gået ud af det? Hvordan ses den tidligere menneskelige tilstedeværelse i en efterladt spillehal i Berlin?

Vi viste billeder af billedkunstneren og højskolens billedkunstlærer gennem flere år, Anne Cirkola, hvor hun undersøger vores tilstedeværelse i vores hjem og indretning. Fotografen Anne Lass indfanger vibrerende samspil mellem Stedet og Mennesket i flere fotoserier. Og filmskaberen Rune Schytte har i en dokumentarfilm om den bornholmske kunstner Emil Westman Hertz givet os et stående minde om Emils aftryk i

vores kunstverden.

Folkemødet

På årets Folkemøde lavede eleverne en kolossal vulva som indgang til Kunstsmeden, hvor de udstillede en række af deres kreationer fra deres værkstedsarbejde på højskolen. En håndfuld morgenfriske elever stod for morgenmaden en tidlig morgen i Højskolernes telt. Det var også i Højskolernes telt at vi sammen med DFUNK stod for en debat om underrepræsentationen af etniske

minoriteter på de danske højskoler. Og så var der lange køer foran det sønderjyske kagebord, med kager bagt af køkkenteamet på Bornholms Højskoles igen i år.

Sommerkurserne

I 2023 var sommerens kurser livlige og præget af aktive kursister, der gerne ville ud at vandre, cykle, linedanse og dyrke yoga. Kajak- og klatreture var også på programmet. Der var masser af kreativitet i Kunstugerne med Keramik, Glas, Smykker og Akvarel. Som noget nyt i nyere tid havde vi også et hold i Strik med Stine Hoelgaard Johansen, der bl.a. er kendt for sine opskrifter i nationale blade. Kurset Kunst og vandringer var nyt og viste os hvor meget glæde vi kan have at opsøge kunst rundt om på øen ved at vandre til den, så der både er aktiv bevægelse og kunstneriske oplevelser. Der var oplæsning på klipperne af digte i Gudhjem, bespisning på langbord i Martin A. Nexøs hus i Nexø og undersøgelse af Ole Christensens granitskulpturer på Stenløsevej i Olsker.

Det var kursisterne i uge 32 der blev udsat for en legendarisk storm og de ankom i hold efter timevis, ja ligefrem dagevis, af rejse. Humøret fik dog fundet et højt leje i takt med ankomsterne og humøret blev hjulpet godt på vej af det sammenhold, som kursisterne fik med hinanden.

Efterårsholdet, E23

Den 28. august indtog 43 elever højskolen på efterårets 16 ugers ophold. Da de kom ind ad døren i sensommervarmen var mit første og vedvarende indfald, at de rummede en underfundighed; holdet var varmt og rart og lidt uudgrundeligt i sin kerne, fuld af egne ideer og initiativer. Dette var holdet, hvor vi blev hjemme på øen i

stedet for at rejse udenlands på studietur. Dermed kunne eleverne opleve Bornholms egne seværdigheder og kulturaktiviteter i det strålende septembervejr, som er så uovertruffent her på Bornholm. Med Bornholms Kunstuger besøgte vi øens kunst og kultursteder. Vi besøgte Bornholms Kunstmuseum lige før nedlukning for ombygning de næste par år, og vi oplevede Bornholms Teaters 150-års fødselsdag med forestillingen "Tour Jean de France" den

18. september og Steffen Brandts "Udenfor sæsonen" i Kyllingemoderen den 21. september.

E23 er det hold, der tillod os at filme dem til en lille film om højskolen. Filmen blev optaget og klippet af Esben Blaakilde. Den pryder nu hjemmesidens forside, hvor den giver et indblik i den glade og aktive hverdag, vi nyder på højskolen.

E23 var også holdet, der var værter, da

vi fejrede Bornholms Højskoles 130-års jubilæum med taler af bestyrelsesformand Steen Colberg Jensen og næstforkvinde Anita Bay Bundegaard, elevantaler og forstanderens tale, før vi gik over til lagkage og Bornholms særlige fødselsdagsang, denne gang dirigeret af forfatteren og komponisten selv, Hans Askov. "Der er en, som fylder år i dag!"

Højskolens 130-års jubilæum

Den 3. november 1893 kom de første elever ind ad døren til den nybyggede højskole i Almindingen. Grundstensnedlæggelsen var foregået et halvt år tidligere under festivitas den 16. juli og overværelse af godt 200 personer. Nu stod skolen klar med sine smukke røde bygninger udformet som Tors hammer, inspireret af friskolemanden Christen Kolds højskolebygning i Dalum.

Vallensgård-bonden havde solgt en tønde land fra til formålet og ved udgangen af marts 1894 havde 87 andelshavere punget ud og købt lodder til 50 kroner stykket. Finansieringsmålet på 10.000 kr. i aktiekapital var nået.

Elevholdet vinteren 1923-24

Kilde: Svend Aage Møllers bog:
"Bornholms Højskoleliv", Bornholms
Reklamebureau, 1993 Nexø.

Læs meget mere om Bornholms
Højskole på Svend Aage Møllers
hjemmeside: www.sams-arkiv.dk.

Formandens tale til højskolens 130-års jubilæum

Steen Colberg Jensen

Kære gæster, tidligere og nuværende elever, lærere, ansatte, og alle, der har været en del af Bornholms Højskoles omfattende historie.

I dag er en bemærkelsesværdig dag, hvor vi samles for at fejre Bornholms Højskoles 130-års jubilæum. Dette er en enestående lejlighed, der giver os mulighed for at dykke ned i højskolens begivenhedsrige fortid og kigge ind i dens lovende fremtid.

Det er en ære for mig at stå her og dele dette øjeblik med jer alle.

I 1893 blev Bornholms Højskole grundlagt i en tid, hvor uddannelse og dannelse

var afgørende for samfundets udvikling. Højskolens historie er en fortælling om engagerede lærere og dedikerede elever, der har deltaget i en unik uddannelsesrejse. Den er en fortælling om nysgerrighed, skaberkraft og fællesskab.

Fra de tidlige år, hvor eleverne samledes for at dele deres viden om litteratur, musik og kultur, til moderne tider, hvor diskussioner om samfundsspørgsmål, kreativitet og bæredygtighed har kendetegnet skolen. Bornholms Højskole har altid været et sted for vækst og udvikling.

Mange af jer her i dag har personlige minder og historier om jeres tid på

højskolen. I har måske lært at spille et instrument, skrevet poesi, eller diskuteret dybtgående emner ved pejsen om aftenen. Disse minder og erfaringer har formet jer som mennesker og bidraget til jeres personlige og professionelle udvikling.

Men Bornholms Højskoles betydning strækker sig langt ud over de enkelte individer. Den har været en nøgleaktør i at forme kulturen og samfundet på Bornholm.

Højskolens engagerede lærere og elever har bidraget til øens kulturelle skattekasse, været drivkræfter for kunst og kultur, og været frontløbere i vigtige samfundsspørgsmål. Højskolens værdier og mål har altid været at inspirere til aktivt medborgerskab, bæredygtighed og humanisme.

I en tid med teknologiske fremskridt, og forandringer i uddannelsessystemet er Bornholms Højskole stadig relevant og

værdifuld. Højskolens tilgang til dannelse, der fokuserer på helhed, forståelse og fællesskab, er en dyrebar kontrast til det moderne præstationsræs og fragmentering af viden. Den minder os om vigtigheden af at forstå vores plads i verden og vores forpligtelse til at bidrage til samfundet. I dag er vi ikke kun her for at fejre Bornholms Højskoles fortid, men også for at se fremad. Vi står overfor, såvel nye

udfordringer som nye muligheder i en verden i konstant forandring. Forandringer, heldigvis til det bedre, men på en række områder forandringer og udfordringer af bekymrende karakter.

På Bornholms Højskole skal vi være bannerførere for objektiv oplysning, vi skal medvirke til at bibringe vores elevers kritisk sans og vi skal skabe rum til at meninger

og holdninger skal kunne brydes. Her skal Bornholms Højskole være i front! Lad os sammen forpligte os til at støtte Bornholms Højskole i de kommende år, så skolen kan fortsætte sin vigtige mission. Lad os minde os selv om, at uddannelse ikke blot handler om at opnå viden, men om at bruge den til at gøre en positiv forskel i verden.

Det er vel næppe undgået nogen af de tilstedeværendes opmærksomhed, at Bornholms Højskole har været ude i økonomisk og ledelsesmæssigt stormvejr for blot nogle få år siden. Men lad mig slå fast - Bornholms Højskole lever i bedste velgående!

I 2022 kom vi ud med et overskud på en lille million, vi kommer ud af 2023 med skindet på næsen, og 2024 ser rigtig fin ud, med rekordstor tilmelding til det lange forårskursus. Efter således i en årrække at have måttet bruge alle kræfter på økonomisk, administrativ og markedsføringsmæssig genopbygning, vil vi i de kommende år forsøge at finde kræfter til udvikling af skolens fysiske rammer.

Tak til alle der hjælper til! Til Bornholms Højskoles 130-års jubilæum ønsker jeg at udtrykke min dybfølte taknemmelighed for alt, hvad denne institution har opnået. Tak til alle de lærere, elever, ansatte og støtter, der har gjort det muligt. Tak for jeres engagement, jeres bidrag og jeres passion for uddannelse og kultur.

Må Bornholms Højskole fortsat være et fyrtårn for læring, kreativitet og fællesskab. Lad os sammen skrive de næste kapitler af dens historie og sørge for, at den forbliver en stolt og værdifuld del af Bornholms kulturarv.

Tillykke med de 130 år, Bornholms Højskole! Lad os fortsætte med at fejre, værdsætte og støtte denne enestående institution, der har beriget vores liv og samfund.

Tak.

Hvad var den mest udslagsgivende, positive udvikling på højskolen i din tid?

1988 – 2005

Bente og Karsten Thorborg

Bornholms Folkehøjskole som skolen hed i 1988, da vi tiltrådte, var en beskeden og provinsiel højskole. Den havde haft sine op- og nedture siden grundlæggelsen i 1893, og nu skulle der fornyelse til. Hvad der holdt den oppe, var sommerens store pensionistskole. Hver 14. dag rullede der to fyldte busser ind på gårdspladsen med glade ældre kursister. Mange kendte skolen fra tidligere besøg. De kendte forstanderparret og lærerne og havde høje forventninger til sommerens højskoleophold med foredrag og ture rundt på Bornholm, men det kneb med den lange vinterskole. Eleverne var få og værkstederne gammeldags. Det blev vores hovedopgave at vitalisere og genrejse vinterskolen. En første opgave var at modernisere arbejdsgangene: bort med de brune kuverter med lønninger til det praktiske personale. Fremlæggelse for bestyrelsen af månedlige regnskaber. Skift af revisor til et firma ovrefra med kendskab til mange andre højskoler. Indførelse af budgetansvarlighed for afdelingslederne: kontor, køkken, pedelområde samt værkstederne. Det frigjorde megen energi. I 1994 kom vendepunktet, da skolen blev aktør i den udvikling, der foregik i landene omkring Østersøen og vi gennem 10 år fik baltiske elever gennem Demokratifonden og Projekt Baltisk Uddannelsesø. Det gav skolen vingefang og fremdrift. Det var en udvikling fra en traditions- og regelstyret skoleform til en mere dynamisk og nutidig skolevirksomhed.

Karsten Thorborg

2007 – 2017

Lillian Hjorth-Westh og Axel Lasthein-Madsen

Jeg har et stærkt billede i hjertet. Der er sangaften i forstanderboligen hvor Axel sidder ved flygelet, og alle vegne i den hyggelige stue sidder glade elever med hver deres højskolesangbog og synger. I de år havde vi elever fra mange forskellige nationer og generationer og med vidt forskellig baggrund. Billedet viser elever fra Danmark, Japan, Grønland, Baltikum, Rusland, Sydamerika, Korea, Tyskland, England m.fl. – vi havde 12 forskellige nationaliteter et år. Billedet viser også en del generationer samlet. De fleste er helt unge, nogle i 40-60-årsalderen, der trængte til en pause i arbejdslivet eller var tiltrukket af tanken om fællesskabet på en højskole. Den ældste var 87!

Det kendetegner også perioden, at vi havde et godt samarbejde med Regionskommunen om at unge uden ungdomsuddannelse skulle opleve højskolelivet. De havde forståelse for at kostskolen og det forpligtende fællesskab kunne hjælpe dem videre i livet. Det var bl.a. lokale bornholmere der betalte for deres ophold og derved gav dem en gave for livet. Et lignende samarbejde havde vi med Det Grønlandske Hjemmestyre.

Det var en meget stor glæde at se, hvordan venskaber opstod på tværs af generationer, nationer og religioner. Her fik de venner for livet. Det er et stærkt billede. Når Højskolen lukker verden ind, bygges der bro fra sind til sind.

Lillian Hjorth-Westh

2020 – 2021

Bente og Niels Glahn

Vi kom til en Corona-nedlukket og nærmest personale- og elevløs skole i april 2020. Der skulle laves en turn-around – og det lykkedes. Så det positive var opbakningen og involveringen fra bestyrelse, personalet, virksomheder og nærmest hele Bornholm. Det var positivt at både nyt og gammelt personale ville højskolen og lagde alle kræfter i det. Men skal jeg pege på den mest positive udvikling må det være, at vi opnåede det største elevhold på det lange forårskursus 2021 i skolens levetid. Og at det samtidig lige så stille flød ind med tilmelding til de korte kurser. Det viste, at vi havde nået et vendepunkt. Udviklingen kulminerede d. 1. marts 2021, hvor Bornholms Højskole som den første højskole i landet fik lov til at åbne dørene efter Coronanedlukning. Den dag ankom næsten 70 unge mennesker og fyldte skolen med liv. Det vil resten af vores dage stå som noget af det fineste, Bente og jeg har oplevet.

Niels Glahn

Jesper Larsen,
lærer på Bornholms Højskole

Højskolen før og nu i perioden 1999-2023

Mit navn er Jesper Larsen, og jeg var højskolelærer ved Bornholms Højskole i perioden fra 1999 til 2010. Jeg underviste dengang i friluft, psykologi, filosofi og Bornholms historie om vinteren, og havde vandrekurser, cykelkurser og kulturkurser på sommerskolen. Jeg vil beskrive mit indtryk af højskolen og højskolelivet dengang igennem "nullerne", for så at sammenligne denne periode med skolelivet på højskolen i "tyverne", som jeg har set den udfolde sig.

En god start på min højskoletid

Højskolen startede sin friluftslinje i 1997, og jeg blev ansat som friluftslærer i 1999 i en tid, hvor højskolen oplevede fremgang efter nogle magre år i starten af 1990'erne.

Linjefag som Glaslinjen og Friluftslinjen var blevet startet op, og der havde været flere år med relativt gode elevtal på såvel vinterskolen som på sommerskolen. Jeg landede i en erfaren lærergruppe, og hos et

forstanderpar, Karsten og Bente Thorborg, der havde styr på både sommerskolen og vinterskolen. Jeg havde derfor den glæde at have en tryk start på mit højskolevirke, som jeg oplevede var spændende, udfordrende og givende, og hvor jeg kunne lære af de mere erfarne kolleger. I skoleåret 2000/01 havde vi 56 vinterkursister, og det var noget nær det højeste antal i skolens historie på daværende tidspunkt.

Færre og mere forskellige kursister

Dette kursisttal holdt dog ikke, og op igennem "nullerne" oplevede højskolen et vigende kursisttal på vinterskolen. Det var specielt danske kursister, der blev færre af. Der var dog stadig kursister fra andre lande, og skolen lå mere eller mindre fast på lidt under 50% udenlandske kursister. Der blev talt både dansk og engelsk ved al undervisning. Vi oplevede at gennemsnitsalderen for eleverne steg, og at der blev færre af de helt unge. Der

var kursister fra fortrinsvis Danmark på op til 40 år, 60 og sågar over 80. Nogle havde fået støtte til deres ophold af deres hjemkommune grundet manglende egne ressourcer, mens vi blandt de ældre kursister oplevede flere med allerede meget høje kvalifikationer indenfor deres linjefag. En havde ligefrem fået tildelt Statens Kunstfonds Livsvarige Ydelse. Andre havde høje uddannelser eller stillinger og kunne derfor byde ind med usædvanlige kompetencer. Eksempelvis havde vi en magister i sprog, en Ph.d. i mikrobiologi, en professionel keramiker med mere end 40 års virke bag sig, og en kandidat i litteraturhistorie.

En fælles platform

Der ligger en udfordring i at skulle tilpasse undervisningen til en elevgruppe med så vidt forskellige forudsætninger. Her kan man tale om differentieret undervisning, hvor man som underviser, skulle kæmpe for

at finde det punkt, hvor "kursisternes trang og lærerens kompetencer" mødes, og for at finde den platform, hvor vi alle kunne mødes som et højskolehold. Ofte betød det, at man som lærer var en integreret del af gruppen i ret lang tid for at hjælpe gruppefølelsen på vej.

Da højskolen gik ind i små årgange, var der endnu en grund til at vi lærere blev nødt til at fylde meget i højskolelivet ud over undervisningen, mere end vi havde gjort tidligere. Det betød også, at vi kom tæt på hver enkelt elev for at få et billede af, hvorfor de egentlig var kommet på skolen og finde frem til, hvordan skolen bedst kunne indfri deres forventninger. Det var noget som mange faktisk ikke havde afklaret, før deres ankomst. Hvorfor kom en dansk forsker fra Novo Nordisk på 35 på højskole? Hvorfor tog et ungt menneske på 18 fra en bygd i Østgrønland på Højskole? Og hvordan fandt vores pensionist fra Allerød på at tage hertil? Hvad søgte

de udenlandske kursister? Frem for alt; Hvordan kunne vi skabe et samarbejde ud fra dette?

Selvom der undertiden var meget langt mellem forskellige kursisters "trang", og dermed hvad vi som lærere skulle præstere, så oplevede vi efterhånden det lykkelige, at mange af kursisternes forhåbninger var komplementære, når samarbejdet først kom i gang, og at de kunne supplere hinanden. Undervisningen på Bornholms Højskoles vinterskole op igennem nullerne havde således til opgave, ud over at undervise i

det konkrete emne, at teame kursisterne op med hinanden, og derudover at fylde huller ud, hvis elevgruppen blev for lille.

Nutidens elevgruppe er mere homogen

I dag er jeg påny tilknyttet højskolen på forskellig vis, som lærer på sommerkurser og som suppleant i bestyrelsen. Når jeg ser en gruppe kursister fra Bornholms Højskoles elevgruppe fra 2022 og 2023, ser jeg mennesker, der er langt mere jævnaldrende end kursisterne i min tid som lærer. Deltagerne på de lange ophold kaldes i øvrigt elever nu til forskel for sommerens

deltagere, der omtales kursister. Selvom jeg ikke har talt meget med nutidens enkelte elever, synes de socialt at ligne hinanden mere end tidligere ... Jeg tror man kan sige, at elevgruppen nu er blevet mere homogen, og jeg vil vove den påstand, at de fleste elever på Bornholms Højskole i 2023 havde en god ide om, hvad højskole var, før de meldte sig, og derfor også havde ret klare forventninger til opholdet ved deres tilmelding; At skoleformen er eksamensfri og hvad Bornholms Højskole er kendt for fagligt og stemningsmæssigt. Man synes i højere grad end i min tid at have gjort

sig klart, hvad man fagligt vil have ud af opholdet.

Mere vægt på konkret faglighed og skemalagt aktivitet i 2022/2023

Selvom der også var god aktivitet i værkstedet i nullerne, så gik der en del tid med "andre ting" og det var ofte mest i den sidste del af højskoleopholdet, at der var lys i værkstederne til sent om aftenen, og at der blev etableret bæredygtige formelle grupper, hvor kursister knækkede koden til et produktivt højskoleliv. Nu synes denne produktivitet at opstå fra starten af opholdet, og gruppen af elever synes gennemsnitligt at være mere målrettede. Det ser også ud til, at den lærerstyrede interaktionen mellem lærer og elev hovedsageligt ligger i den konkrete faglighed, og mest udspiller sig i den konkrete skemalagte undervisning, eller i skemalagte samværstimer. Desuden synes eleverne nu meget hurtigt selv at tage ansvaret for deres øvrige højskoleliv. Jeg vil vove en betragtning. At skolen i starten af 2000 i nogen grad havde fagene som middel til at nå målet. Målet var kursisternes dannelse, og denne dannelse var, for manges vedkommende, en personlig og indadvendt proces i retningen mod "det hele menneske". Evt. kan man sige at skolen nu i højere grad har fagene som mål ved siden af dannelsen, og at dannelsen mere er blevet en udadvendt proces i retningen af "det aktive samfundsborgerskab". Jeg ønsker skolen god vind fremover, og glæder mig over, at skolen har haft venteliste til forår 2024-holdet, hvilket aldrig er sket før i skolens historie. Det er fantastisk og for en, der har oplevet vinterskolehold på under 30 tilmeldte, er det endnu mere fantastisk.

I samarbejde med Bornholms Museum og støttet af Otto Bruuns Fond har Bornholms Højskole modtaget elementer fra et tidligere sølvmedeværksted.

I indeværende år, hvor højskolen fyldte 130 år, kunne vi endelig lukke dørene op for et færdigt opstillet udstillingskoncept. På højskolen er vi henrykte over udstillingen. Den har forvandlet et ellers mere overset og trist rum til at udstråle kreativitet og historisk charme. Det er nu et sted, hvor de unge sætter sig også blot for en hyggelig aftensamtale.

Indvielse af den aktivt fungerende udstilling af sølvværksted

Tema: Højskole for jorden

Jordforbindelse, fra valgfag til hovedfag

Bornholms Højskole har fire hovedlinjer, der hver især forgrener sig i relevante underfag og sidefag:

Kunsthåndværk og kunst
Jordforbindelse
Outdoor
Krop og sind

Traditionelt set har kunsthåndværket været det bærende kendemærke for Bornholms Højskole, men andre fag må helt naturligt bringes i spil, taget Bornholms profil, natur og renommé i betragtning.

De fire hovedlinjer er tænkt og udviklet i et oplagt forhold til fire af de mest fremtrædende fordele og afholdte tilbud, som Bornholm er kendt for nationalt og også internationalt.

2023 var året hvor Jordforbindelse gik fra at være et sidefag på 4 timer ugentligt i visse valgperioder til at være et hovedfag

på 7,5 timer under hele opholdets varighed. Forskellen i timeantal er at gå fra 60 til 142 timer på et forårshold. Forandringen er succesfuld. I foråret 2023 tilmeldte 11 sig til faget. I efteråret 2023 er der 16 på faget. Og til foråret 2024 afventer vi 17, der har meldt sig til dette fag.

Med udsigt til et Outdoorhold på 17 tilmeldte elever og et Jordforbindelseshold på 17 tilmeldte til foråret 2024 kan vi kun være fuldt ud tilfredse med vores udvikling af de hold, der udgør et alternativ til vores pladsmæssigt pressede kunsthåndværksfag.

Interview med Jonathan Duvier, læreren på Jord- forbindelse

Hvad har været din overordnede oplevelse af at Jordforbindelse er gået fra at være et B-fag til et A-fag?

Det betyder at jeg har kunnet nå dybt i mit fag i stedet for mere blot at berøre overfalden. Jeg skal ikke længere skille faget op i "enten grønt eller byg" men kan lave koblingen med det éne og samme hold. Det betyder meget at det er den samme elevgruppe over hele opholdet og ikke elevgrupper opdelt til to-tre skiftende valgfagsperioder. Vi har med årets to A-fagshold kunnet arbejde os mere ind på en helstøbt forståelse af, hvordan vi mennesker agerer på jorden og laver et

aftryk på den. Vi kan sætte større projekter i gang i en større sammenhæng med både skolens årshjul og sæsonernes skiften. Man kan få mere praksis på det teoretiske materiale.

Hvad har jeres studierejse rundt i Danmark givet?

Det har givet en bekræftelse i at vi er på rette spor. Vi kan se hvordan andre højskoler har gjort dette her med succes i lang tid. Der har været inspiration at hente på, hvordan årshjulet kan sættes sammen og bruges i undervisningen.

Der er opstået kollegial integration på tværs af højskolerne med mulighed for videre samarbejde i en gensidig interesse. Vi har jo allerede et flerårigt forhold til Jorden kalder fra Krogerup, men nu fik vi udvidet med et rigtigt godt forhold til især Vestjyllands Højskole og Kalø. De tre højskoler har meget forskellige vinkler, og hver af dem har givet os inspiration. Vestjylland har haft dette emne de sidste 20 år og det har været en af deres vigtigste grundpiller i alle de år, mens Kalø er mere i deres opstart lige som os selv, og derfor er på samme sted på rejsen som os. Deres tiltag udmærker sig ved at de lægger sig meget tæt op ad

den økologiske landbrugsskole i et tæt samarbejde. Krogerup har en mere teoretisk og filosofisk tilgang til emnet.

Hvordan er din retning blevet skærpet af dette her opstartsår og til hvad?

Jeg har fået lagt en god bund for at starte længerevarende projekt af en højskolekøkkenhave. Det har bekræftet mig i, at det er vigtigt og givende at samarbejde med de lokale iværksættere og være en del af deres arbejde på forskellig måde. Det har givet mig yderligere bekræftelse i hvor meget det giver for det psykiske velvære at være tæt på naturen og få fingrene i jorden eller konkrete bygningsprojekter. At være udendørs.

Hvad er den særlige vinkel på Bornholms Højskoles A-hold om et bæredygtigt forhold til natur og landbrug?

Vores model er blevet udformet i harmoni med det, Bornholm kan tilbyde som lokalområdet for højskolen. Og det viser sig i en tæt forbindelse mellem teori og praksis, naturforståelse og en indsigt i, hvordan man som iværksætter kan komme i gang med egne projekter indenfor bæredygtighed af alle slags. Bornholms har en stærk profil her, og det er øen kendt for blandt en masse danskere, der tager til øen i sommerferien og oplever glæden ved de mange små og effektive opstarts. De tønder af dyrkbart land, som vi ikke selv har på højskolen, får vi lov til at tumle på gennem vores mange netværk rundt om på øen og ved at Jordforbindelsesholdet tager ud og giver en hånd med til fx høsten. Herved får vi fx mulighed for at høste æbler og lære at lave æblemost, før vores egne nyplantede træer har vokset sig større.

Den Økologiske Højskole i Grzybów, Polen

Solveig Thorborg, forstander

Den 15. – 19. oktober fik Bornholms Højskole besøg af Den Økologiske Højskole i Grzybów, Polen. Skolens forstander Ewa Smuk Stratenwerth har siden 1992 besøgt mange danske og udenlandske højskoler, og var selv netop kommet hjem fra Japan. Nu ønskede hun at 17 af hendes medarbejdere også skulle opleve ved selvsyn, hvordan en dansk højskole fungerer. Hun fortæller dem om de værdier, højskolen bygger på, men det er ikke helt nok; det må opleves. Forinden havde en praktikant fra vores Jordforbindelseslinje, Ida Viborg, og jeg besøgt den polske højskole. Sommeren 2024 vender den polske højskole tilbage til Bornholm, hvor de med en gruppe polske kvinder fra landet

skal på en uges højskole hos os. Det bliver afslutningen på dette udvekslingsprojekt, der er støttet af EU's udvekslingsprogram Erasmus+.

Ewa Smuk Stratenwerth ønsker at kunne samle folk med forskellige baggrunde for at styrke evnen til samarbejde og til at opdyrke evnen til demokratiske processer. "Jeg så pludselig højskolerne som et redskab, der kunne bruges til at ændre noget og flytte på den polske moral" har Ewa fortalt til højskolernes forening (FFD), hvor hun også udtalte: "Vi lever i en tid, hvor det er nødvendigt at kunne samle folk med forskellige baggrunde, så vi kan lære sammen og styrke demokratiet

sammen. Vi skal styrke den sociale sammenhængskraft og bygge bro, og her spiller folkehøjskolerne en vigtig rolle."

For mig som forstander på Bornholms Højskole var det rørende at se, hvordan den danske, århundrede lange højskoletradition inspirerer rundt om i verden, eksemplificeret med den lille økologiske højskole ude på landet, tæt på Warszawa. Jeg lærte mere om hvordan vores egen højskole startede under små forhold, i tætte familiære rammer for 130 år siden. Vi tager højskole for givet i Danmark, og det glædede mig at vores elever fik lejlighed til at møde de polske gæster og spejle deres egen højskoleoplevelse

i gæstehøjskolens opbygningsperiode. Dette har været med til at øjensynliggøre, hvor vigtigt en del af vores demokratiske sindelag højskolebevægelsen er og har været siden demokratiets spæde start i midten af 1800-tallet.

For Ida var det også en øjenåbner. Hun bemærkede at højskolen som "legeplads" for demokratisk dannelse er noget, vi praktiserer i hverdagens rutiner, men at dybden af den proces er blevet lidt usynligt for os, der tager den for givet. I mødet med den polske højskole, fik vi belyst aktualiteten af den dannelse og det var en stor berigelse.

Årets kurser 2023

Nina Holm Clausen, skolesekretær

Fakta og betragtninger om kurserne i 2023

Sommerkurserne lå igen i 2023 i ugerne 26-33. Der var ugentligt 3-4 forskellige kurser at vælge imellem. Dette giver mulighed for at vælge, hvis man eksempelvis kommer som ægtepar, men har lyst til at prøve hver sit fag eller emne. Igen i år var de absolut mest populære kurser Keramik, Glas, Akvarel og Vandring. Der åbnedes for tilmelding på vores korte kurser året før mandag i uge 42. Som regel er Keramik og Glas udsolgt på den første dag.

Antal elever på de lange kurser:

96

Forår 2023, 24 uger
Alder: 18-36 54

Efterår 2023, 16 uger
Alder: 17-28 år 42

Der var rigtig mange gengangere både på kunstfagene, men også på vandrekurserne. Cykelkurserne rundt på øen nåede næsten samme niveau som forrige år trods en del regnfulde dage undervejs.

Vi forsøgte i år med nogle nye kurser. Nogle af dem fik stor interesse mens andre ikke vakte den begejstring, vi håbede på. Trods det fornyer vi os med forskellige kurser hvert år. I år havde vi som nye kurser bl.a. "Strik" og "Kunst og Vandringer" på programmet som begge blev vel modtaget. Alle nød godt af vores forholdsvis nye service med at få bragt varm mad ud tirsdag og torsdag. Aldersmæssigt var de korte kursister 2023 mellem 18 og 89 år. Største aldersgruppe var 50-80 år.

Trods udfordringer med blæst, forsinkede eller aflyste færger og efterladt bagage i uge 32, lykkedes det alligevel alle at bevare den gode stemning. Nogle kursister udtrykte ligefrem, at de var blevet mødt af en varme og følelse af fællesskab fra medkursister og personale i "nødens stund" hvor de bl.a. stod uden deres bagage. Så alt endte lykkeligt.

Antal kursister på sommerens korte kurser:

512

Uge 26	Bornholm på cykel Smagen af Bornholm Keramik Akvarel	27 19 15 14
Uge 27	Keramik Akvarel Højsommer Bornholm på cykel	15 14 23 18
Uge 28	Yoga Vandring Højsommer	21 40 8
Uge 29	Outdoor Kunstuger (glas, keramik, smykke) Akvarel	16 35 24
Uge 30	Kunstuger (glas, keramik, smykke) Akvarel Tæt på naturen	35 24 23
Uge 31	Linedance Vandring Glas	26 41 13
Uge 32	Kunst og vandring Sensommer og kultur Keramik	34 27 15
Uge 33	Øen, urter og producenterne Strik Keramik	15 14 15

”Mit ophold var en kæmpe oplevelse af frihed og åbenhed og kreativitet. Af at kunne prøve nye ting af, og dedikere sig til et fællesskab, hvor alle bare så gerne vil gøre det til den fedest mulige oplevelse.”

Sarah Idun Vilhelmsen,
elev på forårsholdet 2023

”... mit højskoleophold har sat gang i en masse tanker om, hvordan jeg gerne vil have, at mit liv skal se ud i fremtiden.”

Andrea Runge Kjær,
elev på efterårsholdet 2023

”Skolen er fyldt med hyggelige kroge, der er hængekøjer og sofaer alle vegne, så man nemt kan justere hvor mange man vil være sammen med ud fra hvilket socialt gear, man selv lige er i.”

Christopher Grønskov,
elev på efterårsholdet 2023

Højdepunkter

5. marts

Syng, Spis og Snak

20. – 30. marts

Krogerups "Jorden kalder" på studietur hos os

12. – 14. maj

Gammelev weekend "Krølle Bølle"

19. – 31. maj

Udstillingen AFTRYK

21. maj

Syng, Spis og Snak

22. maj

Koret optrådte i Aakirke

23. – 27. maj

Studietur til Rostock

24. maj

Tilflytterarrangement med korsangere og kagebord, arrangeret i samarbejde med Tilflytterservice Bornholm

10. juni

Forårets afslutningsudstilling, åben for gæster

15. – 17. juni

Folkemødeugen – med gæster boende fra DFUNK (Dansk Flygtningehjælp Ungdom), koncert og arrangementer på højskolen og demonstration og deltagelse med udstilling i Kunstskoven på Folkemødepladsen

Debat i Højskolernes telt på Folkemødet om diversitet og mangfoldighed på de danske højskoler med Shubhdeep Singh Parwana fra DFUNK som moderator. Med forkvinden for Højskolernes forening (FFD) Lisbeth Trinskjær, Prince Henry, Nada Amir, elev på Bornholms Højskole Anna Holmsgaard Christiansen, Jawaher Mohammad, Shubhdeep Singh Parwana, arrangeret af Shubhdeep Singh Parwana fra DFUNK og Solveig Thorborg på vegne af Bornholms Højskole.

21. – 25. august

Københavnske phd-studerende i samarbejde med "Gaarden" i Melsted, og 1.g. elever fra Frederiksberg Gymnasium lejet ind på skolen

8. september

Thure Lindhardt og Simon Grammer fortalte om Grundtvig, i samarbejde med Grundtvigs Forum og støttet af Nordea Fonden

15. september

"Ind i jazzen" et musikalsk foredrag med jazzduoen Johann Gustav/Jonas Due

6. – 9. oktober

Besøg på Den Økologiske Højskole i Grzybów, Polen

15. oktober

Høstgilde og Syng, Spis og Snak

15. – 19. oktober

Besøg fra den polske højskole

11. november

Højskolen i Almindingen fyldte 130 år den 3. november. Af praktiske årsager blev jubilæet afholdt ugen efter.

9. december

Afslutningsudstilling for Efterårsholdet 2023

Vores højskole

Påsketale

Sarah Idun Vilhelmsen, elev på forårsholdet 2023

Da vi skulle afholde påskefrokost på vores ophold, blev jeg meget inspireret af, hvor meget arbejde alle de forskellige havde lagt i det. Nogen skulle finde på menuen, lave mad, sætte hele salen op og pynte og alt muligt, det var bare endnu en oplevelse af, hvor meget de andre på min højskole gav af sig selv til det her ophold.

Jeg følte, at det ville være skønt at samle noget af den energi, og sige det højt, i en tale, så alle kunne høre og mærke, at deres arbejde blev lagt mærke til.

Så jeg brugte nok en dag på at skrive den, og håbede at talen kunne være et øjeblik, hvor man tjekker ind med hinanden. Vi var

halvvejs igennem opholdet, som var en helt forfærdelig ting at tænke på i det øjeblik, men som også var en mulighed for at tænke tilbage på alt vi havde oplevet, og tænke fremad, forestille os hvordan vi ønskede at forme den resterende tid.

Mit ophold var en kæmpe oplevelse af frihed og åbenhed og kreativitet. Af at kunne prøve nye ting af, og dedikere sig til et fællesskab, hvor alle bare så gerne vil gøre det til den fedest mulige oplevelse. Jeg følte at jeg lærte mig selv meget bedre at kende, og opdagede hvor meget jeg egentlig kan opnå, hvis bare jeg vil det. Alle på mit hold var der til at gribe mig og hinanden i alt, vi gjorde, og det var super selvtilidsskabende at opleve.

Hej kære venner!

Jeg er så glad for at se jer alle hér, til påskefrokost, hvor vi bare kan nyde god mad, og snaps og hinandens selskab. Og vi skal selvfølgelig også mindes vores frelser, Jesus Kristus. Så skud ud, og skål for Jesus!

Men nok om ham! Det er os, det her handler om, og der er intet sted jeg hellere vil være nu, end lige her, så tilgiv jeg sí'r et letsindigt ord, til jer alle.

Vi er nu halvvejs igennem vores tid hér sammen. Cirka.

På kun 3 måneder har vi oplevet sindssygt meget, og der er masser af tid endnu. Ugerne er korte, dagene endnu kortere, og det er os, der skal gribe dem, og skabe den tid, som vi ønsker os. Nu hvor foråret kommer... i sit helt eget tempo, og solen skinner mere og mere, glæder jeg mig bare til alle de fede ting, vi skal lave.

Jeg tænker naturligvis også på dengang vi startede, på hvor spændende og hårdt og nervepirrende det var, på hvor fucking koldt det var, hele tiden. Et fremmed sted skulle blive dit hjem, og de fremmede mennesker skulle blive dine venner. At starte på højskole er en vild ting at udsætte sig selv for, så altså, virkelig godt gået!

Jeg tænker også på da vi skrev manifestet, hvor vi fra dag ét erklærede at HER, der skulle vi være modige, være der for hinanden, være helt os selv, og bare være for meget. Det synes jeg virkelig vi har leveret. Så hvem er vi?

Vi er unge, vi er nye, og her har vi mulighed for at finde hinanden og opfinde os selv. Du prøver nye ting af, tager naturens udfordringer op, folder dig ud i glas, sølv eller ler, med visheden om at vi andre griber dig, og kun vil se dig blive bedre. Med disse ting i hænderne, former du et stykke af dig selv, og med din latter, former du de rum vi deler med hinanden.

Tak til jer, allesammen, for at komme med alt hvad der er jer, og skabe sådan et farvestrålende og kærligt sted, som jeg oplever at skolen er.

Øen er vores, så hvem er du?

Vi skal synge nummer 102! ("I dit korte liv", red.)

“At starte på højskole er en vild ting at udsætte sig selv for, så altså, virkelig godt gået!”

Sarah Idun Vilhelmsen udstillede sit arbejde med akvarel og akryl fra Kunstholdet på højskolen sammen med Anne Cirkola, Anne Hass og Rune Schytte på udstillingen AFTRYK (omtalt side 5).

Billedet side 25 er lavet i forbindelse med et månedsprojekt, som gik ud på at lave et billede inspireret af gamle persiske bogillustrationer. Her er illustrationerne typisk meget farverige og detaljerede, og ofte ledsaget af en ramme af tekst.

Derfor tog jeg på højskole

Stillbillede fra film af Esben Blaakilde

Christopher Grønskov, elev på efterårsholdet 2023

Mit navn er Christopher, jeg er 24 år gammel og kommer fra København. Inden jeg startede på højskolen, arbejdede jeg på fuld tid som selvstændig inden for TV produktion. Jeg syntes selv, jeg havde mit drømmejob. Desværre havde jeg ikke så mange jævnaldrende kollegaer, og jeg følte mig ofte misundelig på mine venner, der gik på universitetet og havde adgang til diverse sociale arrangementer med en masse andre unge.

Så jeg valgte at starte på Bornholms Højskole i august med Glas og Outdoor som mine A-fag.

Jeg er ikke selv den store friluftsperson, men jeg synes skolen har en helt vildt fed tilgang til faget. Skolen har rigtig meget udstyr til klatring, dykning og havkajak. Jeg var ret nervøs for at det udelukkende ville være konditionstræning og stjerneløb, inden jeg startede, men jeg synes virkelig her er et højt teknisk niveau. Det hele bliver endnu federe, når det foregår omgivet af Danmarks smukkeste natur. Mange skal på

studietur til Bornholm for at klatre på granit, vi har den i baghaven!

Noget andet øen er kendt for er håndpustet glas. En af de store grunde til jeg tog på højskole var for at fordybe mig i et kreativt fag, og jeg var meget nysgerrig på at prøve at puste glas. At puste glas er noget at det sværeste, jeg har prøvet og til tider kan det være super frustrerende, men når det endelig lykkes, er det den fedeste følelse. Ud over at være et helt igennem fantastisk fag, er glasværkstedet et helt vildt stemningsfyldt sted at være. Topisk klima,

solbriller, minimal påklædning og Abba på CD skaber et fantastisk miljø. Det er nok det, jeg kommer til at savne mest.

I fritiden på skolen bliver der hygget igennem. Der er altid nogen der ser film, drikker te, strikker eller går tur i Ekkodalen. Det gør mig glad, at man så nemt kan arrangere en tur til stranden, et spil bordtennis eller en fest og næsten automatisk får de andre med. Skolen er fyldt med hyggelige kroge, der er hængekøjer og sofaer alle vegne, så man nemt kan justere hvor mange man vil være

sammen med ud fra hvilket socialt gear, man selv lige er i.

De fleste aftener er der oplæg, begivenheder eller fællessang. Så selv om vi har forskellige fag i dagtimerne, bliver man nemt samlet om aftenen. Der er stor mulighed for at have indflydelse på, hvad der foregår om aftenen som elev. For mig har det været en fed blanding af at lære en masse nyt og at kunne skabe arrangementer for fællesskabet.

Jeg skulle egentlig ikke på højskole

Andrea Runge Kjær,
elev på efterårsholdet 2023

Stillebillede fra film af Esben Blakilde

Egentlig havde jeg slet ikke gjort mig tanker om at tage på højskole. Men efter en aften rundt om spisebordet i mit århusianske kollektiv var et frø pludseligt plantet. Mine venner udvekslede historier fra deres højskoledage, og glæden strålede ud af dem. Og der sad jeg, på orlov fra journalisthøjskolen og med udsigt til endnu mere fuldtidsarbejde efter sommerferien. Jeg satte mig for at undersøge hvilke højskoler der kunne være interessante.

Gennem pitstop-ordningen, som tilbyder rabat til folk der er undervejs i en videregående uddannelse, faldt jeg over Bornholms Højskole. Jeg prøvede – lettere desperat – at finde en skole som lå lidt tættere på hjem. Men der var intet at gøre. Jeg var fuldstændigt betaget.

Det var især skolens Jordforbindelsesfag jeg blev fascineret af. I påsken 2023 fik jeg massive stress symptomer, og

genopdagede naturens beroligende virkning på sjælen. Og selvom planen altid var, at jeg skulle tilbage på journaliststudiet, begyndte mine tanker at kredse om, hvordan jeg ville kunne inkorporere mere natur i mit arbejde. Måske jeg skulle satse på at blive naturformidler for børn?

Ud over Jordforbindelse, havde jeg Glas som mit andet valgfag. Modsat flere jeg har snakket med, var det ikke derfor jeg

valgte Bornholms Højskole, men nu når jeg var her, så var det da en vild mulighed at gribe. Og nøj hvor er jeg glad for, at jeg greb den mulighed. For selvom det er et værksted med vildt tempo, ekstrem varme og høj musik, kan det – ligesom naturen – have en beroligende effekt. Man har ikke tid eller overskud til at tænke på andet end det, man foretager sig i øjeblikket. Bliver man ukoncentreret bare et sekund for længe, risikerer man, at det hele går i stykker. Jeg plejer at sige, at det er den dumme hobby man kan tage med hjem i rygsækken, for hvor skal man lige finde en glasovn henne? Skal jeg satse på at blive glaspuster?

Det er ingen hemmelighed, at mit højskoleophold har sat gang i en masse tanker om, hvordan jeg gerne vil have, at mit liv skal se ud i fremtiden. Jeg har blandt andet fundet ud af, at jeg ikke skal være journalist. Men hvad skal jeg så? De mange spørgsmål har medvirket til, at jeg søgte stillingen som praktikant på højskolen. Jovist kan man gøre sig overvejelser om fremtiden derhjemme, men det er da mere tillukkende i et miljø som dette, omgivet af skøn natur og så selvfølgelig med et glasværksted i forhaven.

**For altid vores højskole
- dit bidrag**

Gammelev weekend

På Bornholms Højskole afholder vi årligt en gammelev weekend på højskolen med et program fra fredag – søndag. Her kan de nuværende og de tidligere elever kan mødes.

Under navnet KrølleBølle samles eleverne fra tidligere år til faglighed og et kært gensyn med værksteder og højskolens

faciliteter, elevforeningsmøde, sjov og fest. I 2023 lå weekenden den 12. – 14. maj.

Næste gammelev weekend: 12. – 14. april 2024. Du kan støtte op om gammelev dag og højskolen i det hele taget ved at melde dig ind i Elevforeningen. Følg foreningen på bornholmshojskole.dk/elevforeningen

Skolekredsen

En opfordring til dig, der holder af højskolen

Som medlem af Skolekredsen har du stemmeret til højskolens generalforsamling VED PERSONLIGT FREMMØDE (næste gang 28. maj 2024), hvor højskolens bestyrelse vælges. Du har også mulighed for at deltage i særlige arrangementer og events på skolen – og får en indbydelse før offentligheden, så du kan nå at sikre sig en plads.

Det koster 100 kr. årligt at være medlem. Pengene kan overføres til Nordea reg.nr. 0658 konto nr. 3489227621 med angivelse af navn, adresse, e-mail og telefonnummer. Der kan også betales via Mobilepay 836137 eller du kan komme ind på vores kontor mellem kl. 8-14.

Hvis du herudover har lyst til at give en støtte på 200 kr. støtter du højskolens status som 'almenvælgørende' og sikrer skolen en delvis momsfritagelse. Beløbet mærkes "Støtte" ved indbetaling. Det er en betydningsfuld hjælp for skolen, om du vælger at indbetale dette beløb.

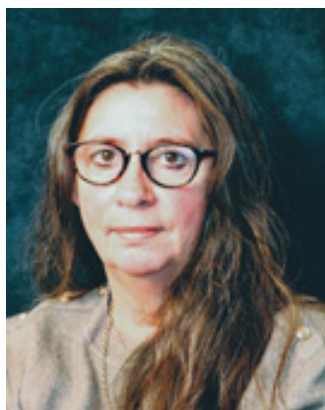
Medarbejdere 2023

Solveig Thorborg
Forstander

Alex Duus
Regnskabsansvarlig

Nina Holm Clausen
Kursussekretær

Simon Lund Koefoed
Højskolelærer
Hovedfag: Keramik

Rikke Lehrskov Andersen
Højskolelærer
Hovedfag: Smykker

Anders Egedal
Vikar
Hovedfag: Smykker

Jacob Lungholt
Højskolelærer
Hovedfag: Glas

Anne Cirkola
Højskolelærer
Hovedfag: Billedkunst

Anders Pedersen
Højskolelærer
Hovedfag: Outdoor

Thomas Guldbæk
Timelærer
Gæstelærer på
Jordforbindelse

Lena Schenk
Timelærer
Valgfag: Meningsdanner,
Køn og seksualitet

Jonathan Duvier
Højskolelærer
Hovedfag: Jordforbindelse
Valgfag

Susanne Søllund
Højskolelærer
Hovedfag: Keramik
Valgfag: Tekstil

Mikkel Skovgaard
Timelærer
Musik og Podcast
Korleder

Mie Lykke Madsen
Praktikant F23 og højskolelærer E23
Kommunikation
Valgfag: Krop og sind, Heksekreds,
Åndehullet

Anita Gjedsted
Køkkenleder

Christian Rasmussen
Ernæringsassistent

Bjarne Ipsen
Pedel

Mads Jacobi
Pedel

Klaus Kofoed
Pedelmedhjælper

Michael Holm
Pedelmedhjælper

Johan Erik Granström
Pedelmedhjælper

Håkan Stolfer
Forstanders partner
Højskolemedarbejder

Bornholms Højskole 1897

Almindingsvej 35
3720 Aakirkeby

+45 5697 4077
kontor@bornholmshojskole.dk